

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 16 oktober 2024

Nummer 4422

Onderwerp Raadsvoorstel vaststellen aanbevelingen rapport rekenkamer over de invulling van (wettelijke) gemeentelijke rollen en taken voor statushouders en gezinsmigranten

Portefeuillehouder Raad

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport over de invulling van (wettelijke) gemeentelijke rollen en taken voor statushouders en gezinsmigranten over te nemen.

2. Aanleiding

De rekenkamer heeft op 22 juli 2025 het rapport over het onderzoek naar de onderzoek gemeentelijke rollen en taken statushouders gezinsmigranten (bijlage 2) toegestuurd. Daarin benoemt de rekenkamer de conclusies en doet hij op basis van die conclusies aanbevelingen. De raad moet nu vaststellen of hij de conclusies deelt en welke aanbevelingen hij wil overnemen.

3. Conclusies

Dit onderzoek heeft als beoogd resultaat inzicht te geven in:

- De aantallen statushouders en gezinsmigranten per gemeente, in- en uitstroom cijfers en begeleiding richting participatie/werk;
- de (wettelijke) gemeentelijke rollen en taken aan statushouders en gezinsmigranten, specifiek op het gebied van huisvesting en inburgering;
- de uitvoering op deze taken, mogelijke andere (bovenwettelijke) activiteiten op het gebied van huisvesting en inburgering die uitgevoerd worden en ervaren knel- en verbeterpunten;
- de manier waarop de gemeenteraden betrokken zijn bij het opstellen, uitvoeren en controleren van de processen rondom huisvesting en inburgering;
- de budgetten rondom huisvesting en inburgering.

De hoofdvraag die in dit onderzoek beantwoord zal worden is: Wat zijn de (wettelijke) rollen, taken en activiteiten van de gemeente voor statushouders en gezinsmigranten, hoe wordt dit ingevuld in de gemeenten Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg, wat gaat goed en wat zijn hierbij de knel- en verbeterpunten? De hoofdvraag is weer onderverdeeld in tien deelvragen (zie blz. 7 en 8 van het rapport).

Het onderzoek is uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut.

De rekenkamer heeft in hoofdstuk 7 van het rapport de volgende conclusies geformuleerd:

1. Taakstelling huisvesting statushouders wordt niet gehaald.
De achterstand in de uitvoering ten opzichte van de taakstelling is op het moment van vaststellen (eind oktober 2024) voor de gemeente Leidschendam-Voorburg 176 plekken.
2. Realisatie taakstelling inburgering loopt achter.
De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft, in de periode 2022 tot en met 2024, 339 inburgeraars, waarvan 149 asielmigranten en 190 gezinsmigranten. Voor 83,5 % (283 inburgeraars) is het Plan Inburgering en Participatie (PIP) vastgesteld, waarvan 125 asielmigranten en 155 gezinsmigranten zijn begonnen met taallessen in het kader van de inburgering.
3. Doelen inburgering worden (deels) gehaald.
In hoeverre in de vier gemeenten voldaan wordt aan het doel tot zo snel mogelijk participeren (idealiter via betaald werk en als dat niet haalbaar is via vrijwilligerswerk of andere vormen van participatie) is op basis van de verzamelde informatie niet goed vast te stellen.
4. Informatie-uitwisseling tussen gemeenten is beperkt.
Informatieverstrekking over de uitvoering van de inburgeringstaken tussen opdrachtgevende en opdrachtnemende gemeenten is beperkt. De opdrachtgevende gemeenten Oegstgeest, Voorschoten en Wassenaar bleken maar in beperkte mate te beschikken over de inburgeringscijfers van hun inburgeraars.
5. Aandacht gemeenteraden is beperkt.
Bij de gemeenteraden in Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Oegstgeest is de voortgang van de uitvoering van de inburgering en huisvesting over het algemeen een onderwerp dat slechts in beperkte mate aan de orde is geweest. Dit in tegenstelling tot de discussie over de tijdelijke opvang van asielzoekers zonder status door het COA.

De rekenkamer adviseert de raad om de volgende aanbevelingen vast te stellen. Verzoek uw college van burgemeester en wethouders om:

1. de mogelijkheden voor een vroege start van de inburgering te verkennen en zo mogelijk toe te passen, zoals dat in Oegstgeest gebeurt;
2. de registratie van participatiecijfers van inburgeraars te verbeteren en zo nodig hierop te sturen;
3. de (samenwerkings)mogelijkheden in de vier gemeenten te verkennen om de huisvesting van statushouders te bevorderen door onderling en regionaal af te stemmen en door de realisatie van meer huisvestingsmogelijkheden, zoals flexwoningen, doorstroomlocaties en prestatieafspraken met woningbouwcorporaties;
4. de opdrachtgevende gemeenten (Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest) periodiek door de opdrachtnemende gemeenten (Leidschendam-Voorburg en Leiden) te (blijven) informeren over de voortgang van de inburgering;
5. de raden van de vier gemeenten beter op de hoogte te houden over de voortgang van de inburgering en huisvesting van statushouders en gezinsmigranten;
6. hierbij expliciet mee te nemen in hoeverre de financiering van inburgering kostendekkend is;
7. u te informeren over de planning en voortgang van de uitvoering van deze aanbevelingen.

Het college heeft in een bestuurlijke reactie de rekenkamer bedankt voor het onderzoek en kan de analyse voor het overgrote deel onderschrijven. De reactie is als bijlage 3 bij dit raadsvoorstel bijgevoegd.

De raad moet in een onderling debat bepalen of en zo ja, welke aanbevelingen hij wil overnemen.

4. De financiële gevolgen van het besluit

Het besluit heeft geen financiële gevolgen.

5. Hoe zijn inwoners / belanghebbenden betrokken

Bij het onderzoek zijn geen inwoners benaderd door het onderzoeksbureau.

Fractievoorzittersoverleg van Leidschendam-Voorburg,

R.G.R. Jeene
griffier

M.W. Vroom
voorzitter

Documenten behorende bij dit raadsvoorstel

4422	aanbiedingsbrief rekenkamer
4422	onderzoeksrapport van het Verwey-Jonker Instituut
4422	bestuurlijke reactie van het college